

Vergaderjaar 2014–2015

31 239

Stimulering duurzame energieproductie

Nr. 206

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 september 2015

Hierbij informeer ik u over de voortgang van de verplichtingen die in het kader van het Borsseleconvenant (Staatscourant 17 juli 2006, nr. 136) zijn overeengekomen om een extra impuls te geven aan energie-efficiëntie, de productie van hernieuwbare energie en projecten gericht op CO₂-reductie (artikelen 7 tot en met 9 van het Borsseleconvenant). Voor zaken aangaande kerncentrale Borssele die de nucleaire veiligheid en stralingsbescherming betreffen, verwijs ik u naar mijn brief van 1 mei 2015 (Kamerstuk 25 422, nr. 121).

Borsseleconvenant

In het Borsseleconvenant is overeengekomen dat de kerncentrale in Borssele in bedrijf kan blijven tot 2033 indien de centrale blijft behoren tot de 25% veiligste watergekoelde en watergemodereerde vermogensreactoren in de Europese Unie, de Verenigde Staten van Amerika en Canada en dat de aandeelhouders van de vergunninghouder N.V. EPZ, te weten DELTA Energy B.V. en Essent Energie B.V. (via Energy Resources Holding), extra inspanningen zullen plegen om additionele CO₂-besparingen te realiseren.

Als invulling van de afspraken over additionele CO₂-reductie zijn de volgende doelen in het Borsseleconvenant opgenomen, die DELTA en Essent gezamenlijk, naar rato van hun aandeelhouderschap in EPZ, dienen te verwezenlijken:

- € 200 mln aan investeringen in additionele innovatieve projecten (AIP), die bijdragen aan een duurzame energiehuishouding in Nederland (artikel 8 van het Borsseleconvenant);
- 0,47 Mton aan additionele besparing van CO₂ (artikel 7) als gevolg van deze additioneel innovatieve projecten;
- € 50 mln aan investeringen in een fonds gericht op de financiering van innovatieve duurzame projecten (artikel 9).

Sinds 2011 is de aandelenverhouding binnen EPZ gewijzigd en heeft DELTA haar belang van 50% uitgebreid naar 70%. Het resterende belang van 30% is in handen van Essent. Voor wat betreft de verwezenlijking van bovengenoemde doelen wordt deze verdeling sinds 1 oktober 2011 gehanteerd (Aanhangsel Handelingen II 2013/14, nr. 412). DELTA en Essent rapporteren hierover tweemaal op hoofdlijnen aan de rijksoverheid. De controle op naleving van deze verplichtingen valt onder mijn verantwoordelijkheid.

Additionele Innovatieve Projecten

De projecten die door DELTA en Essent worden ingediend om aan de investeringsverplichting zoals bedoeld in artikel 8 van het convenant te voldoen, worden beoordeeld door de daartoe ingestelde onafhankelijke commissie Additionele Innovatieve Projecten (commissie AIP). De commissie AIP stelt vast of een project als additioneel innovatief wordt aangemerkt en kent aan dat project de hoeveelheid vermeden CO₂-uitstoot ten opzichte van de reguliere situatie toe. In het Borsseleconvenant werd uitgegaan van 2014 als richtjaar voor het aangaan van investeringen in additionele innovatieve projecten. Zoals ik in antwoord op vragen van voormalig lid Paulus Jansen (SP) reeds heb aangekondigd, is die termijn niet gehaald (Aanhangsel Handelingen II 2013/14, nr. 412). De zittingsduur van de commissie AIP is verlengd tot 1 juli 2017 om (vervangende) aanvragen te beoordelen, lopende projecten te monitoren en daarover aan mij te rapporteren.

De commissie AIP heeft per 31 december 2014 in totaal 15 goedkeurende projectverklaringen verstrekt, te weten 9 aan DELTA (waarvan één voorwaardelijk), 4 aan Essent en twee aan DELTA en Essent gezamenlijk. De commissie AIP heeft aan deze projecten een ex ante investeringsvolume van € 1.424 mln en een CO₂-emissiereductie van 3,1 Mton/jaar toegekend. Een groot aantal van deze beoordeelde projecten komt echter niet tot (volledige) realisatie als gevolg van technologische en financiële tegenvallers of gewijzigde economische omstandigheden. De daadwerkelijk aangegane investeringen van DELTA en Essent (projecten in bedrijf, in aanbouw of gestaakt) bedroegen per eind december 2014 € 305,1 mln (ten opzichte van het doel van € 200 mln), met een geraamde CO₂-reductie van 0,25 Mton/jaar (ten opzichte van het doel van 0,47 Mton/jaar). Met haar aandeel in deze investeringen voldoet Essent aan haar AIP-verplichting. In totaliteit wordt ruimschoots voldaan aan de financiële doelstelling, maar de CO₂-reductie blijft nog achter bij de doelen.

Vanwege bedrijfsvertrouwelijkheid wordt vanuit de rijksoverheid in deze fase niet gerapporteerd over individuele projecten. Uit de publieke verslaglegging door DELTA en Essent volgt dat AIP-projecten zijn goedgekeurd voor de opwekking van hernieuwbare energie met zon, wind, waterkracht en biomassa.

Investeringsfondsen voor innovatieve duurzame projecten

In 2007 is het SET-fonds opgericht voor de financiering van innovatieve projecten die een bijdrage leveren aan een duurzame energiehuishouding. Het fonds omvat twee deelfondsen (SET I en SET II). Per 31 december 2014 is door DELTA en Essent in totaal circa € 41 mln geïnvesteerd in participaties via beide fondsen. Om te voldoen aan het doel van een initieel investeringsvolume van € 50 mln, wordt nog circa € 9,5 mln in de fondsen beschikbaar gehouden voor geschikte investeringen. Daarnaast is inmiddels een bedrag van € 8,9 mln aan opbrengsten uit de verkoop van participaties geherinvesteerd. In de loop van 2014 is Topfonds Gelderland

toegetreden tot SET II met een commitment van maximaal € 5 mln. Het actuele portfolio is te raadplegen op de website van het SET-fonds (www.setventures.com) en bestond per 31 december 2014 uit investeringen in AlertMe (vestigingsplaats Verenigd Koninkrijk), EnOcean (Duitsland), General Fusion (Canada), MicroShade (Denemarken), Ngentec (VK), Sefaira (VK en Verenigde Staten van Amerika), LUXeXceL (Nederland), 4energy (VK) en Sonnenbatterie (Duitsland). Het belang in Epyon (Nederland) is in 2011 verkocht.

Duurzaamheidspakket rijksoverheid

De rijksoverheid heeft bij het afsluiten van het Borsseleconvenant in 2006 een vergelijkbare (additionele) inspanning van € 250 mln aan een versnelde energietransitie toegezegd. De afgelopen jaren is uw Kamer via de begrotingen geïnformeerd over de bestedingen. Met mijn brief van 4 november 2013 (Kamerstuk 31 239, nr. 173) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de besteding van het laatste deel van de in dit kader beschikbaar gestelde middelen via de topsector Energie.

Tenslotte

De convenantspartijen hebben een groot deel van de in het Borsseleconvenant overeengekomen afspraken weten te realiseren. Door met name tegenvallende economische omstandigheden is een aantal projecten afgebroken of nog niet tot realisatie gekomen. Ik zal de komende jaren blijven toezien op naleving van deze afspraken uit het Borsseleconvenant en zal uw Kamer hierover informeren.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp